

Класово ворожий напій

Анатолій Дімаров

Їдальня паровозоремонтного заводу стояла поруч із нашою школою.

Помпезна споруда з гігантськими колонами, з величезними вікнами, з високою, десь аж під хмари, стелею.

Пам'ятаю перші та, мабуть, і останні відвідини тієї їдальні.

Щойно подолав широкі, з білосніжного мармуру сходини, як опинився віч-на-віч з міліціонером. Вирізаний з фанери міліціонер мав дуже грізний вигляд. Однією рукою він діставав з кобури нагана, а другою показував на плакат, де криваво-червоним по білому кричало: "У нас не крадуть!"

Втягнувши голову в плечі, прошмигнув мимо охоронця порядку. Вже примостившись до столика, я зрозумів, чому не "крадуть". На столі стояло кілька брудних тарілок з білого металу, і на кожній тарілці вибито: "Украдено в їдальні №1". Ножів не було, мабуть покрали, зате в кожній виделці було по одному лише зубцеві, а ложки світили акуратно просвердленими дірками.

Підійшов до буфету і видивився страву, якої зроду-віку не пробував, але про яку читав у повістях та романах.

Какао! Класово ворожий напій, що ним ласували капіталісти й поміщики. Вся ота нечисть, зліквідована Жовтневою революцією. "Ешь ананасы, рябчиков жуй, день твой последний приходит, буржуй!"

Не пробував ані ананасів, ані рябчиків, класово ворожі ці страви були ліквідовані разом із буржуазією, а от какао якимось чином уціліло та й підступно пробралось в пролетарську нашу їдальню.

То як же його не скуштувати!

— Мені оте,— тремтячою рукою показав на півлітрові чашки із какао.

— Скільки?

Хотів узяти одну, та одразу ж подумав, що, поки розпробую, решту розметуть.

— Чотири.

— Не обдме? — питає буфетниця.

— Питаєте! — чую глузливе за спиною.— Та йому відро дай — видме ще й вилиже.

Черга незлостиво сміється, а я несу на таці дорогоцінний напій, пильнуючи, аби не пролити й краплини.

Сів до столу, взяв першу чашку, підніс до молитовно наставлених вуст.

Що вам, хлопці, сказати про какао? Всі солодощі світу були зібрані в тому напої, кожен ковток переносив мене на Олімп, де проживали боги Стародавньої Греції. П'ючи остогидлий нектар, вони заздрісно поглядали в мій бік, і канючити в мене заважало лиш те, що вони були богами, а не простими смертними. Тільки Афродіта, страшенно схожа на Вальку Чмовжову, улесливо посміхалась до мене, але я лишавсь непохитний, як тичинівська скеля, бо "когда я ем, то глух і нем".

Напій виявився не тільки неймовірно смачним, а й до біса наїдним. Після другої чашки відчув, що шлунок наповнився вщерть. Але не лишати ж на сміх ворогам дві чашки какао!

Тож, сито зітхнувши, тягну третю.

Після третьої какао стояло під горлом...

Очі рогом лізли, коли допивав четверту...

Ледь звівся з-за столу. Пофарбовані в какао стіни гойдалися праворуч-ліворуч, люди з обличчями кольору какао теж п'яно похитувались, а вийшов надвір — у небі замість сонця висіла велетенська крапля какао.

Ледь доповз до перону, щоб їхати додому. Там уже зібрався весь наш гурт: Валя Чмовжова, Таня Лобко та Кость Карпенко.

— А ми боялися, що ти запізнишся! — саянула до мене поглядом Валя.

— Ще б чого! — дихнув я їй в обличчя хмарою какао.

Став із Валею поруч: не інакше нечистий поставив, наперед хіхікаючи.

— Ось послухайте новий анекдот,— обізвався Карпенко.

Анекдот був дуже смішний, всі розсміялися. Забувши про какао, що переповнювало мене по самісінькі вінця, реготнув і я. Реготнув — та й торохнув щосили...

Валя підскочила як обпечена. Підходив поїзд, а мені здавалося, що люди вибігли на непристойний той звук.

Я не знав, куди подітись, крізь яку землю провалитись од сорому. І коли ми нарешті вдерлись до вагона (у вагони робітничого поїзда не сідали, а вдиралися), коли нарешті поїзд рушив з місця та й затрюхикав по роз'їждженій колії, то найголосніше кричав, найбільше штовхався, звісно ж, Толька Дімаров — так мені хотілося, щоб усі забули про ганебний той випадок. Аж доки якийсь робітник врешті не витримав:

— Ану втихомирся, бо у вікно к бісу викину!

Але й тоді чорт продовжував штрикати мене гострими ріжками. І коли поїзд зупинився на черговому полустанкові й Валя стрибнула на перон, я висунувся по пояс у вікно і гукнув:

— Передайте нашим, щоб наклали вашим!

Отут роботяга й не витримав. Ухопив за вухо робітничо-селянськими обценьками-пальцями і так його крутонув, що воно ледь утрималося на моїй головешці. Та ще й укресав пролетарським кулаком (цвяхи таким кулаком забивати!) по моїй дрібнобуржуазній балдешці.

Найнещаснішою у світі істотою я волікся додому, відставши од гурту. Волікся і гірко роздумував, що це ж тільки какао обпився, а якби ще обжерся класово ворожими ананасами й рябчиками?!